



การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ 2567
บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด



การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
และมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ 2567

บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด

คำนำ

ตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ตัวชี้วัดข้อ O31 กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน และนำมาจัดทำเป็นมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน และเผยแพร่ต่อสาธารณะบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน

บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด โดยคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ธพส. ร่วมกับส่วนกำกับดูแลกิจการที่ดี ฝ่ายธรรมาภิบาลและความยั่งยืน ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตตามเกณฑ์การประเมิน ITA ได้นำมาตรฐาน COSO ERM 2017 ISO 37001:2016 และคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงทางทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มาใช้เป็นกรอบในการดำเนินการให้เกิดความครอบคลุมครบถ้วนในทุกประเด็น เพื่อนำผลที่ได้มาใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ของ ธพส. ต่อไป

อนึ่ง คณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ธพส. ในการประชุมครั้งที่ 2/2567 เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2567 มีมติเห็นชอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2567 ของ บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	3
1.2 ความหมายคำศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	4
1.3 แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	5
1.4 วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	5
1.5 กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	5
1.6 COSO ERM 2017	6
1.7 ISO 37001:2016 Anti-bribery Management Systems: ABMS	6
1.8 ปัจจัยสำเร็จในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	7
1.9 1.9วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	7
บทที่ 2 การประเมินความเสี่ยงทางทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	
2.1 กรอบการประเมินความเสี่ยงทางทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของ ธพส. ประจำปีงบประมาณ 2567	10
2.2 ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของ ธพส.	10
2.3 เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงและการจัดระดับความเสี่ยง	11
2.4 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน : ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	13
2.5 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน : ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่)	14
2.6 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน : ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ)	15
2.7 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน : ด้านการบริหารงานบุคคล	16
2.8 แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของ บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ประจำปีงบประมาณ 2567	17

บทที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบ" แผนย่อยที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นการ ปรับ "ระบบ" เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้น การสร้างนวัตกรรมและมาตรการในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีการจัดทำมาตรการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่อง โดยในเดือนตุลาคม 2566 สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ออกคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงทางทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่มีการพัฒนาเกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ"ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต" (Corruption Risk Management Systems: CRMS และประยุกต์ใช้ ISO 37001 (Anti-Bribery Management Systems (ABMS) ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐ มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกันและลดโอกาสการทุจริต ได้อย่างแท้จริง อันจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นให้กับประชาชน นักลงทุนและชาวต่างชาติ ซึ่งจะส่งผลให้ค่าคะแนนดัชนีรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทยสูงขึ้น

นอกจากนี้ เกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ตัวชี้วัดข้อ O31 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน กำหนดองค์ประกอบด้านข้อมูลที่ต้องเปิดเผยข้อมูลบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ให้สาธารณชนได้รับทราบ ดังนี้

- แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน อย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นดังต่อไปนี้

- (1) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558*

- (2) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

- (3) การจัดซื้อจัดจ้าง

- (4) การบริหารงานบุคคล

- ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตแต่ละประเด็น ต้องมีรายละเอียด อย่างน้อยประกอบด้วย

- (1) เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง

- (2) มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

- เป็นการดำเนินการในปี พ.ศ. 2567

* กรณีหน่วยงานที่ไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 ให้ระบุว่า "ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาต เนื่องจากหน่วยงานไม่มีภารกิจการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558"

บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด (ธพส.) ในฐานะรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงการคลัง ภายในการกำกับของกรมธนารักษ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ถูกกำหนดให้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและนำมาจัดทำเป็นแผนให้สอดคล้องตามแนวทางที่สำนักงาน ป.ป.ท. และเปิดเผยผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทแก่สาธารณชนให้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมิน ITA ข้อ O31 ที่สำนักงาน ป.ป.ช.กำหนด

1.2 ความหมายคำศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

● ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)

หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

● สินบน (Bribery)

หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมิมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและ ไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าว หรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

● ของขวัญ

หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดให้แก่กันเพื่ออภัยยศยศไม่ตรีให้เป็นรางวัลให้โดยเสนหาให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตั๋ว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง

● การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา

หมายถึง มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม "การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา" หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

● ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

หมายถึง เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต

● โอกาส (Likelihood)

หมายถึง โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจเกิดขึ้นในอนาคต

● ผลกระทบ (Impact)

หมายถึง ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

- **ระดับความรุนแรง**

หมายถึง คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการของความเสียหาย ประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบทุจริต (Risk Score) (Impact)

- **ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)**

หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ

1.3 แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่างๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล จึงเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องทำ เพราะหากองค์กรได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นในองค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีโอกาสเกิดการทุจริต หรือหากมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริต องค์กรก็จะสามารถบริหารจัดการ และหามาตรการมาป้องกันได้ หรือหากเกิดความเสียหายก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่ได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

1.4 วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

- (1) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต
- (2) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- (3) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร
- (4) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

1.5 กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Work(low ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

1.6 COSO ERM 2017

COSO 2017 Enterprise Risk Management integrating with Strategy and Performance มุ่งชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงานขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อเป็นกลไกในการผลักดันให้องค์กรบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้าง มูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร

องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้



1) Governance and Culture (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร) ประกอบด้วย บทบาทของ คณะกรรมการ โครงสร้างการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนดวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อ ค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

2) Strategy & Objective Setting (กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร) ประกอบด้วย การวิเคราะห์บริบท ของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือกของกลยุทธ์จัดการความเสี่ยง องค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

3) Performance (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมินระดับ ความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวมของความเสี่ยงองค์กร ทั้งหมด

4) Review & Revision (การทบทวนและปรับปรุง) ประกอบด้วย การประเมินความเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการและระดับความเสี่ยง และการปรับปรุง พัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

5) Information, Communication & Reporting (สารสนเทศ การสื่อสารและการรายงาน) ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่างๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จการดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรมความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

1.7 ISO 37001:2016 Anti-bribery Management Systems : ABMS

ISO 37001 มาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery management systems) ซึ่งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO International Standardized Organization) ประกาศเมื่อ ปี ๒๕๕๘ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งระบบ กระบวนการดำเนินการ การบำรุงรักษา และการปรับปรุง พัฒนาระบบการจัดการการติดสินบน ต้องมีการดำเนินการด้วยมาตรการอย่างเป็นระบบที่สมเหตุสมผล เหมาะสม เพียงพอเพื่อป้องกันการติดสินบน ที่ครอบคลุมโครงสร้าง STRUCTURE OF ISO 37001 STANDARD ประกอบด้วย

- 1) Scope ขอบเขต
- 2) Normative references การอ้างอิงตามกฎเกณฑ์
- 3) Term and Definitions ข้อกำหนดและคำจำกัดความ
- 4) Context of the organization บริบทขององค์กร
- 5) Leadership ความเป็นผู้นำ
- 6) Planning การวางแผน
- 7) Support การสนับสนุน
- 8) Operation การทำงาน
- 9) Performance Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 10) Improvement การปรับปรุง

1.8 ปัจจัยสำเร็จในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

(1) ความมุ่งมั่นของผู้นำองค์กร ในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตขององค์กรที่ยอมรับว่าความเสี่ยงการทุจริตมีอยู่จริง หากมีประเด็นการทุจริตต้องยกระดับเป็นบทเรียนเพื่อเรียนรู้และหาแนวทางการบริหารจัดการป้องกันการเกิดซ้ำ กฎเกณฑ์สำคัญที่ช่วยผลักดันให้องค์กรเติบโตไม่ใช่ความสามารถในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงการทุจริต แต่คือการทำผู้นำองค์กรต้องทำให้เรื่องของการบริหารความเสี่ยงการทุจริตเป็นนโยบายและแนวทางที่ทุกส่วนจะต้องนำไปปฏิบัติ

(2) ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในทิศทางเดียวกันของคนในองค์กร

(3) กำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรและกระทำการอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีตัวแทนผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความเที่ยงธรรมด้วยการมองจากบุคคลภายนอกมองไปที่กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน (Outside in/ และอาจให้มีผู้แทนจากภายนอก เช่น ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้มีมุมมองที่รอบด้าน

(4) มีการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในเว็บไซต์ของหน่วยงานและมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอาจมีการเปลี่ยนแปลง มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่ และมาตรการที่กำหนดไว้ใช้ได้จริงหรือใช้ได้จริง แต่ไม่ได้ผลและสร้างความตระหนัก (Awareness) เรื่องความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

1.9 วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน ดังนี้

- (1) การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ
- (2) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต
- (3) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- (4) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- (5) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการ หรือโครงการ

ค้นหากระบวนการซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต การค้นหาความเสี่ยงการทุจริตอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือ เป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information) โดยไม่คำนึงว่ามีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตนั้น อยู่แล้วหรือไม่ โดยการมองความเสี่ยงการทุจริตด้วยข้อมูลที่เลวร้ายที่สุด (Worst Case) หลักการที่สำคัญ ต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัดจากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่มีบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่การดำเนินงานอาจไม่บรรลุเป้าหมายมาปนกับความเสี่ยงการทุจริต เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 2 การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนการใดมาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนการนั้นมาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนการนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตที่อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร โดยผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการหรือโครงการ (Risk Owners) และตัวแทนของหน่วยงานอาจมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกด้วยก็ได้ เนื่องจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต Risk Owners ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับหรือบิดเบือนในความบกพร่องของตนเอง ผู้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงไม่ใช่ Risk Owners เท่านั้น

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาส(Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และทำให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการแล้วหลังจากนั้นหน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก 6 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) จะได้รับระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูงปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (สูงมาก) จะถูกเลือกมาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม (สูง) สีเหลือง (ปานกลาง) จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตให้นำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken โดยมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้เพื่อเป็นการยืนยันผลว่ามาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

บทที่ 2 การประเมินความเสี่ยงทางทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

2.1 กรอบการประเมินความเสี่ยงทางทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของ ธพส. ประจำปีงบประมาณ 2567

ธพส. ประเมินความเสี่ยงทางทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ได้นำมาตรฐาน COSO ERM 2017 ISO 37001:2016 และระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต" (Corruption Risk Management Systems: CRMS) มาใช้เป็นกรอบ โดยมุ่งเน้นให้มีการดำเนินการตามแนวทางของวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) หรือ วางแผน - ปฏิบัติ - ตรวจสอบ - ปรับปรุง ที่ต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพ สามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้รับประโยชน์ในมุมของการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร โดยเฉพาะการแสดงให้เห็นสังคมและสาธารณชนรับรู้หน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต สอดคล้องตามแนวทางและวัตถุประสงค์ที่สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช. กำหนดไว้

2.2 ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของ ธพส.

ธพส. ประเมินความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดทางทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนใน 4 ด้าน ดังนี้

ความเสี่ยงการทุจริต	คำอธิบาย
ด้านที่ 1 การอนุมัติอนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558*
ด้านที่ 2 การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ 3 การจัดซื้อจัดจ้าง (การใช้จ่ายงบประมาณ)	โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมิน ของทุกประเภท งบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ หมายเหตุ : 1. หน่วยงานสามารถใช้โครงการที่หน่วยงาน "ได้รับการจัดสรรงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไปที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง มาทำการประเมินความเสี่ยงด้านการใช้จ่ายงบประมาณได้) 2. ในกรณีที่โครงการเป็นโครงการผูกพันหลายปี หน่วยงานต้องคัดเลือกขั้นตอนที่มีประเด็นความเสี่ยงการทุจริตตั้งแต่ระดับปานกลาง สูง สูงมาก มากำหนดมาตรการและดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณนั้นๆ
ด้านที่ 4 การบริหารงานบุคคล	กระบวนการ/ขั้นตอนการดำเนินงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของ ธพส.

2.3 เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงและการจัดระดับความเสี่ยง

➤ เกณฑ์การประเมินโอกาสเกิด

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	1 โอกาสเกิดขึ้น ยากที่สุด	2 โอกาสเกิดขึ้น ยาก	3 โอกาสเกิดขึ้น ปานกลาง	4 โอกาสเกิดขึ้น ง่าย	5 โอกาสเกิดขึ้น ง่ายที่สุด
● ความถี่ของการเกิดเหตุการณ์	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตแทบจะไม่เกิดหรืออย่างมากไม่เกินปีละ 1 ครั้ง (0-1 ครั้งต่อปี)	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกินปีละ 2 ครั้ง (>2 ครั้งต่อปี)	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกินปีละ 3 ครั้ง (>3 ครั้งต่อปี)	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกินปีละ 4 ครั้ง (>4 ครั้งต่อปี)	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกินปีละ 5 ครั้ง (>5 ครั้งต่อปี)
● ข้อบ่งชี้หรือหลักฐานของการเกิดเหตุการณ์	เป็นไปได้ในทางทฤษฎีแต่ไม่น่าจะเกิดขึ้น	เคยเกิดขึ้นแล้วในเวลามากกว่า 5-10 ปีที่ผ่านมา	เคยเกิดขึ้นแล้วในเวลามากกว่า 3- 5 ปีที่ผ่านมา	เคยเกิดขึ้นแล้วในระยะเวลา 2-3 ปี ที่ผ่านมา	ปัจจุบันกำลังเกิดขึ้น/ อาจเกิดขึ้นภายในปีนี้/ เคยเกิดขึ้นเมื่อปีที่แล้ว

➤ เกณฑ์การประเมินผลกระทบ (Impact)

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	1 ผลกระทบ ต่ำมาก	2 ผลกระทบ ต่ำ	3 ผลกระทบ ปานกลาง	4 ผลกระทบ สูง	5 ผลกระทบ สูงมาก
● ผลกระทบด้านการดำเนินงาน : ภาพลักษณ์ / ชื่อเสียงองค์กร (คุณภาพการให้บริการ/ ดำเนินงาน)	มีการเผยแพร่ข่าวในวงจำกัดเฉพาะกลุ่มหรือไม่มีข่าวเชิงลบหรือมีข่าวเชิงลบ 1 วัน	มีข่าวเชิงลบ 2 วันติดต่อกัน	มีการเผยแพร่ข่าวในวงกว้างสำหรับสื่อภายในประเทศ เป็นขงระยะสั้นหรือมีข่าวเชิงลบ 3 วันติดต่อกัน	มีการเผยแพร่ข่าวในวงกว้างสำหรับสื่อภายในประเทศ หรือ มีข่าวเชิงลบ 4 วันติดต่อกัน	มีการเผยแพร่ข่าวในวงกว้างสำหรับสื่อภายในประเทศ หรือมีข่าวเชิงลบ 5 วันขึ้นไปติดต่อกันหรือมีการร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่กำกับดูแล ธพส.
● ผลกระทบด้านการดำเนินงาน : ศักยภาพ/ ความพร้อมของบุคลากร/ การพัฒนาบุคลากร	ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร=5	ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร=4	ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร=3	ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร=2	ระดับความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร=1

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	1 ผลกระทบ ต่ำมาก	2 ผลกระทบ ต่ำ	3 ผลกระทบ ปานกลาง	4 ผลกระทบ สูง	5 ผลกระทบ สูงมาก
<ul style="list-style-type: none"> ผลกระทบ ด้านกฎหมาย กฎระเบียบ ขอบังคับ คู่มือ การปฏิบัติงาน 	<p>การปฏิบัติตามกฎหมาย</p> <p>กฎระเบียบ</p> <p>ขอบังคับ คู่มือ</p> <p>การปฏิบัติงานแต่ไม่เกิด</p> <p>ผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กรหรือต่อบุคคลอื่น</p>	<p>การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย</p> <p>กฎระเบียบ</p> <p>ขอบังคับ คู่มือ</p> <p>การปฏิบัติงานทำให้เกิด</p> <p>ผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กรหรือต่อบุคคลอื่น</p> <p>ไม่สามารถแก้ไขได้</p>	<p>การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย</p> <p>กฎระเบียบ</p> <p>ขอบังคับ คู่มือ</p> <p>การปฏิบัติงานทำให้เกิด</p> <p>ผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กรที่มีนัยสำคัญ และเกิดความเสียหายต่อองค์กรหรือต่อบุคคลอื่น ซึ่งคาดว่าจะไม่สามารถดำเนินการแก้ไขได้</p> <p>ทำให้เกิดการรายงานต่อผู้บริหารสูงสุด</p>	<p>การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย</p> <p>กฎระเบียบ</p> <p>ขอบังคับ คู่มือ</p> <p>การปฏิบัติงานทำให้เกิด</p> <p>ผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กรที่มีนัยสำคัญ และไม่เป็นไปตามเป้าหมายองค์กร และเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อองค์กรหรือต่อบุคคลอื่น</p> <p>จนเป็นเหตุให้องค์กรถูกร้องเรียน</p>	<p>การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย</p> <p>กฎระเบียบ</p> <p>ขอบังคับ คู่มือ</p> <p>การปฏิบัติงานทำให้เกิด</p> <p>ผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กรที่มีนัยสำคัญ และไม่เป็นไปตามเป้าหมายองค์กร และเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อองค์กรหรือต่อบุคคลอื่น</p> <p>จนเป็นเหตุให้องค์กรถูกฟ้องร้อง</p>

➤ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงจากการทุจริต

ผลกระทบ (Impact)	สูงมาก (5)	5 (ปานกลาง)	10 (สูง)	15 (สูงมาก)	20 (สูงมาก)	25 (สูงมาก)
	สูง (4)	4 (ต่ำ)	8 (ปานกลาง)	12 (สูง)	16 (สูงมาก)	20 (สูงมาก)
	ปานกลาง (3)	3 (ต่ำ)	6 (ปานกลาง)	9 (ปานกลาง)	12 (สูง)	15 (สูงมาก)
	ต่ำ (2)	2 (ต่ำ)	4 (ต่ำ)	6 (ปานกลาง)	8 (ปานกลาง)	10 (สูง)
	ต่ำมาก (1)	1 (ต่ำ)	2 (ต่ำ)	3 (ต่ำ)	4 (ต่ำ)	5 (ปานกลาง)
		ต่ำมาก (1)	ต่ำ (2)	ปานกลาง (3)	สูง (4)	สูงมาก (5)
โอกาสเกิด (Likelihood)						

ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Boundary line)

ระดับความเสี่ยง		ระดับความเสี่ยง	ความหมาย
ควบคุมภายใน	ต่ำ	1-4	ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุม/มีการจัดการเพิ่มเติม
	ปานกลาง	5-9	ยอมรับได้ แต่ต้องมีการติดตาม ควบคุม/เฝ้าระวังให้มีระดับความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ภายใต้การควบคุมภายในตามฐานความเสี่ยง
ความเสี่ยง	สูง	10-12	ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีการบริหารจัดการโดยกำหนด มาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ใน ระดับที่ยอมรับได้
	สูงมาก	15-25	ไม่สามารถยอมรับได้ และจำเป็นต้องเร่งบริหารจัดการ โดย กำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด และให้ ลำดับความสำคัญในการจัดการก่อน เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ใน ระดับที่ยอมรับได้ และมั่นใจได้ว่า สามารถลดความเสี่ยงที่จะ สูญเสียโอกาสในการสร้างมูลค่าองค์กร

2.4 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน :

ด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558

กระบวนการที่เกี่ยวข้อง : - ไม่มี -

ระยะเวลาดำเนินการในารพิจารณาอนุมัติ อนุญาต : - ไม่มี -

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	การประเมินความเสี่ยง				วิธีจัดการความเสี่ยง
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	
-	ทพส. ไม่มีความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นการรับสินบนในกระบวนการอนุมัติ อนุญาตในการดำเนินงาน เนื่องจากไม่มีการกีดตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558	-	-	-	-	-	-

2.5 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน :
 ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่)

กระบวนการที่เกี่ยวข้อง : (1) การบริหารจัดการทรัพย์สินและจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน
 (2) กระบวนการเช่าพื้นที่พาณิชย์

ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง : (1) พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560
 หมวด 13 การบริหารพัสดุ
 (2) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 หมวด 9 การบริหารพัสดุ ส่วน 2 การยืม ข้อ 207-211 และ
 ส่วนที่ 3 การตรวจสอบพัสดุประจำปี ข้อ 213
 (3) ระเบียบจัดโดยชน

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	การประเมินความเสี่ยง				วิธีการ จัดการ ความเสี่ยง
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	คะแนน ความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	
1. กระบวนการบริหารจัดการทรัพย์สินและจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน							
1.1	การนำเข้าทรัพย์สินประเภทโครงการ อาทิ ครุภัณฑ์ลอยตัว อุปกรณ์และเครื่องใช้สำนักงาน คอมพิวเตอร์ เครื่องมือเครื่องใช้และวัสดุอุปกรณ์	การนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน	1	3	3	ต่ำ 	-
1.2	การส่งมอบทรัพย์สิน การโอนย้ายทรัพย์สิน และการส่งคืนทรัพย์สิน	การนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน	1	3	3	ต่ำ 	-
1.3	การบริหารจัดการรถยนต์ส่วนบุคคล	การนำรถยนต์ของบริษัทไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว	1	3	3	ต่ำ 	-
2. กระบวนการเช่าพื้นที่พาณิชย์							
2.1	การอนุมัติให้เช่า/ใช้พื้นที่พาณิชย์	การเรียกรับประโยชน์	1	4	4	ต่ำ 	-
2.2	การจัดประมูลให้เช่าพื้นที่พาณิชย์	การเรียกรับประโยชน์	1	4	4	ต่ำ 	-

หมายเหตุ : ขั้นตอนการดำเนินงานอ้างอิงตามคู่มือการบริหารจัดการทรัพย์สินและการใช้งานระบบบริหารจัดการทรัพย์สิน (RFID)

2.6 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน :
 ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ)





กระบวนการที่เกี่ยวข้อง : กระบวนการพิจารณาอนุมัติงานจ้างก่อสร้างโครงการที่พักอาศัยผู้สูงอายุ รามาฯ-ธนา
 งบประมาณ : 1,200,594,000.00 บาท

ประเภทหรือวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง : วิธีการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)

ระยะเวลาดำเนินการ : ปีงบประมาณ 2567-2569

ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง : (1) พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560




(2) ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	การประเมินความเสี่ยง				วิธีจัดการความเสี่ยง
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	
1.	การกำหนดคุณสมบัติและจัดทำขอบเขตของงาน (TOR)	1.1 การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ คุณสมบัติทางด้านเทคนิคไม่เหมาะสมเกินความจำเป็น ส่งผลกระทบต่อการใช้ต้นทุนเกินความจำเป็น	1	1	1	ต่ำ 	-
2.	การกำหนดราคากลาง	2.1 การกำหนดราคากลางไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์สูงเกินจริง ส่งผลให้งบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างสูง	1	1	1	ต่ำ 	-
3.	การพิจารณาผล	3.1 การพิจารณาคุณสมบัติของผู้เสนอราคาและเอกสารโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน TOR	3	3	9	ปานกลาง 	การกำหนดมาตรการควบคุม
4	การตรวจรับพัสดุ	4.1 การตรวจรับไม่เป็นไปตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่ผู้รับจ้าง 4.2 การประวิงเวลาในการตรวจรับพัสดุ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	2	4	8	ปานกลาง 	การกำหนดมาตรการควบคุม

2.7 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน :
 ด้านการบริหารงานบุคคล

กระบวนการที่เกี่ยวข้อง : กระบวนการบริหารงานบุคคล

- ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง : (1) ระเบียบ เรื่อง ระเบียบบริษัทฯ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. 2559 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 (2) หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารและพนักงาน
 (3) หลักเกณฑ์การปรับเลื่อนระดับตำแหน่ง
 (4) หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกพนักงานทดลองงาน

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	การประเมินความเสี่ยง				วิธีการจัดการความเสี่ยง
			โอกาสเกิด	ผลกระทบ	คะแนนความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	
1	การสรรหาบุคลากร	1.1 การเรียกรับสินบน/ ผลประโยชน์ในการสรรหาบุคลากร 1.2 การรับฝากบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดการได้รับผลประโยชน์ส่วนตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม	1	4	4	ต่ำ 	-
2	การบรรจุแต่งตั้ง/ โยกย้ายบุคลากร	2.1 การบรรจุแต่งตั้ง/ โยกย้ายบุคลากรที่ก่อให้เกิดการได้รับผลประโยชน์ส่วนตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม	1	4	4	ต่ำ 	-
3	การฝึกอบรม	3.1 การคัดเลือกวิทยากร/ สถานที่/ อาหารที่ก่อให้เกิดการได้รับผลประโยชน์ส่วนตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม	1	4	4	ต่ำ 	-

2.8 แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของ บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ประจำปีงบประมาณ 2567

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของ ธพส. ใน 4 ด้านมีผลการประเมินประเมินความเสี่ยงที่พบ ดังนี้

- (1) ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ใน **ระดับต่ำ** ใน 10 ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้
- (1.1) การนำเข้าทรัพย์สินประเภทโครงการ
 - (1.2) การโอนย้ายทรัพย์สินและการส่งคืนทรัพย์สิน
 - (1.3) การบริหารจัดการรถยนต์ส่วนบุคคล
 - (1.4) การอนุมัติให้เช่า/ใช้พื้นที่พาณิชย์
 - (1.5) การจัดประมูลให้เช่าพื้นที่พาณิชย์
 - (1.6) การจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)
 - (1.7) การกำหนดราคากลาง
 - (1.8) การสรรหาบุคลากร
 - (1.9) การบรรจุแต่งตั้ง/โยกย้ายบุคลากร
 - (1.10) การฝึกอบรม

ซึ่งขั้นตอนการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น ธพส. สามารถยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุม/มีการจัดการเพิ่มเติม

- (2) ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ใน **ระดับปานกลาง** ใน 2 ขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้
- (2.1) การพิจารณาผล
 - (2.2) การตรวจรับพัสดุ

ซึ่งขั้นตอนการดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น ธพส. ยอมรับได้ แต่ต้องมีการติดตาม ควบคุม/เฝ้าระวังมีไ้ระดับความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ภายใต้การควบคุมภายในตามฐานความเสี่ยง

จากผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง จะถูกนำมาจัดทำ แผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของ ธพส. ประจำปีงบประมาณ 2567 ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการ/วิธีการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง (ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ)					
● การพิจารณาผล	(1)การพิจารณาคุณสมบัติของผู้เสนอราคาและเอกสารโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน TOR	ปานกลาง	1. กำหนดแนวทางการพิจารณาให้ เป็นไปตามหลักการและแนวทางปฏิบัติตามที่ กรมบัญชีกลางกำหนด	เม.ย.-ธ.ค.67	ฝ่ายจัดซื้อ
● การตรวจรับพัสดุ	(1)การตรวจรับไม่เป็นไปตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่ผู้รับจ้าง (2)การประวิงเวลาในการตรวจรับพัสดุ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง	สูง	2. กำหนดมาตรการควบคุมการตรวจการจ้าง 2.1ควบคุม กำกับ ดูแลจัดให้บุคลากรของ ธพส. ปฏิบัติตามนโยบายว่าด้วยความซื่อสัตย์สุจริตทางผลประโยชน์ แนวปฏิบัติฯ และมาตรการ	เม.ย.-ธ.ค.67	ฝ่ายจัดซื้อ

ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการ/วิธีการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
			<p>ป้องกันการมีส่วนได้เสียและ การเปิดเผยส่วนได้เสีย</p> <p>2.2 สื่อสาร เผยแพร่ นโยบาย มาตรการด้านการป้องกันการ ทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>2.3 ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจใน การตรวจรับพัสดุให้เป็นไป ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.4 เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ การจัดซื้อจัดจ้างในเว็บไซต์ ธพส. และปรับปรุงอย่าง สม่ำเสมอ</p>		